

**การพัฒนาทักษะการแสดง “ละครชาตรีเมืองเพชร” โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติให้กับนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทย
โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จังหวัดเพชรบุรี**

สุเมธ พักเตือน^{1*} ชมนาด กิจจันทร์ เทวีกา ประดิษฐ์บาทูกา²

^{*1} หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

² สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

รับบทความ: 20 พฤศจิกายน 2567

แก้ไขเสร็จ: 27 มกราคม 2568

ตอบรับบทความ: 3 กุมภาพันธ์ 2568

*ผู้นิพนธ์หลัก E-mail: sumate.fuktuen@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) และ (2) ประเมินทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรของนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทยระดับ มัธยมศึกษา ก่อนและหลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยเป็นนักเรียนที่มีพื้นฐานนาฏศิลป์ หรือขับร้อง และได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แผนพัฒนาทักษะการแสดง “ละครชาตรีเมืองเพชร” โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ และแบบประเมินทักษะการแสดง ละครชาตรีเมืองเพชร ที่ประเมินทั้งทักษะการขับร้อง ทักษะการ ทักษะการแสดงอารมณ์ และการรวมทักษะ โดย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบทีแบบกลุ่มไม่อิสระ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การสร้างแผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเกิดจากการสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการได้รูปแบบการพัฒนาทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน โดยจัดแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 12 ครั้ง ทั้งนี้การหาคุณภาพเครื่องมือ (IOC) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกัน และมีค่าประสิทธิภาพที่ระดับ 83.49/88.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (2) หลังการทดลองใช้แผนการพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทยระดับมัธยมศึกษา ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะปฏิบัติการแสดงสูงกว่าก่อนการทดลองใช้แผนการพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ละครชาตรีเมืองเพชร, การพัฒนาทักษะการแสดง, ทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร, รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ, รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร

**DEVELOPMENT OF THE PERFORMANCE SKILLS FOR "CHATRI
MUEANG PHET" DRAMA IN THE FORM OF LEARNING MANAGEMENT
TO DEVELOP PRACTICAL SKILLS FOR STUDENTS OF THE THAI
DANCE CLUB, WAT JANTRAWAT (SUKPRASARNRAT) SCHOOL,
PHETCHABURI PROVINCE**

Sumate Fuktuen^{1*} Chommanad Kijkhun¹ Tawiga Praditbathuga²

¹Master of Education Program in Dance Education, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Chandrakasem Rajabhat University

²Psychology Department, Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University

*Corresponding Author E-mail: sumate.fuktuen@gmail.com

Received: November 20, 2024

Revised: January 27, 2025

Accepted: February 3, 2025

Abstract

This particular study was conducted to serve the following objectives: (1) to create plans to develop performance skills for 'Chatri Meaung Phet' drama show in form of learning management to develop practical skills implemented to students of Thai dance club, Wat Jantrawat (Sukprasarnrat) School, Phetchaburi Province; and (2) to evaluate and make comparison of performance skills of students of Thai dance club, Wat Jantrawat (Sukprasarnrat) School in performing 'Chatri Meaung Phet' drama show between before and after the implementation of the plans. Sample comprised of 20 students whose basic Thai tradition dance and singing were present selected through simple random sampling with raffle drawing. The participation consent was granted by the participants' parents. Data were collected using the plan to develop performance skills for 'Chatri Meaung Phet' drama show in form of learning management to develop practical skills, and assessment forms to evaluate singing skills, dancing skills, emotional projection skills, and overall performance skills. Data derived were analysed using mean, standard deviation, and paired sample t-test.

The findings revealed that (1) the synthesis of conceptual frameworks had resulted in the plans for developing performance skills for Chtri Meaung Phet drama show in form of practical skills development which comprised of 8 steps implemented through 12 series of instructions with IOC signifying congruence of objectives and instructional plans with efficiency level of 83.49/88.00 considered higher than standard. (2) After the implementation of the plans, the average score of performance skills was found higher than before the implementation with significance coefficient of .01.

Keywords : Cha Tri Meaung Phet drama show, performance skill development, performance skills of Cha Tri Meaung Phet drama show, learning management for performance skills, learning management for developing performance skills of Cha Tri Meaung Phet drama show

ความสำคัญและปัญหา

การพัฒนาทักษะเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนซึ่งมาตรฐานกระบวนการ และ ถือว่าผู้เรียนการพัฒนาทักษะเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน จัดการศึกษาต้องยึดหลักให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของตนเองได้ มีความสำคัญที่สุด (กุลิสรา จิตระณาวณิช, 2562) สำหรับนักเรียนสายสามัญที่จำเป็นต้องเรียนรู้และศึกษาใน หลากหลายวิชา การเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์จึงมีแค่พื้นฐานเท่านั้น ส่วนในรายวิชาชุมนุมของแต่ละสัปดาห์ มีเวลา การเรียนรู้เพียง 1 ชั่วโมง ทำให้ทักษะที่ควรมีในการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ไทยไม่สมบูรณ์ ปัญหาที่ผู้วิจัยพบใน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจากการปฏิบัติการสอนการแสดงนาฏศิลป์ไทย ให้กับนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ของ โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้วิจัยออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ การติดท่า รำ เห็นได้ชัดจากเพลงนางกอยซึ่งมีท่ารำที่ต้องใช้ภาษาท่าในการติดท่าตามเนื้อร้อง สังเกตได้ว่านักเรียนไม่มีความเข้าใจในการสื่อสารด้วยท่ารำ ไม่สามารถปฏิบัติทักษะการใช้ท่ารำในการติดท่าตามแบบแผนของนาฏศิลป์ไทยได้ ถูกต้อง การเชื่อมโยงระหว่างมือ ศีรษะ การเคลื่อนไหวร่างกายยังไม่สมบูรณ์ตามกระบวนการนาฏศิลป์ รวมถึงความ เข้าใจในการแสดงออกซึ่งอารมณ์ความรู้สึกผ่านการสื่อสารด้วยท่ารำ ที่เห็นได้ชัดเจนว่านักเรียนเพียงปฏิบัติท่ารำที่ ได้รับการสอนไปเท่านั้น โดยนักเรียนไม่ได้สื่อความหมายให้ผู้รับชมเกิดความเข้าใจในการสื่อสารของผู้แสดงเพียงแต่ น้อย จึงทำให้ผู้วิจัยจุดประกายความคิดที่จะพัฒนาทักษะปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ไทยให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ทักษะปฏิบัติ คือ การแสดงออกผ่านทางร่างกายที่เกิดจากการสั่งการของสมอง ในการทำงานร่วมกันของระบบอวัยวะที่ซับซ้อน ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของร่างกายอันหลากหลายรูปแบบ การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติจึงจำเป็นต้องมีผู้เรียนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติให้ชัดเจน ควบคู่กับการเรียนรู้กระบวนการขั้นตอนของกิจกรรมการปฏิบัติอย่างละเอียดตามความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการตอบสนองในการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (วิรัตน์ เดชปานประสงค์ และคณะ, 2565) งานวิจัยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทย ในครั้งนี้จะมุ่งฝึกทักษะการปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ ซึ่งล้วนแต่เป็นการพัฒนาให้เกิดความสามารถในการกระทำตลอดจนการแสดงออกที่ถูกต้องและเกิดความคงทน การจัดกระบวนการเรียนรู้หรือชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อทบทวนความรู้ และเสริมสร้างทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพ จาก การศึกษาเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน (สุคนธ์ สิทธิพานนท์, 2561) ดังนั้น ตัวแปรหรือชุดข้อมูลที่จะพัฒนาทักษะปฏิบัติเพื่อต่อ ยอดให้กับนักเรียนจึงมีส่วนสำคัญอย่างมาก

ละครชาตรีเป็นละครที่เก่าแก่ที่สุดและเป็นต้นแบบของละครรำของไทยมาแต่โบราณ เมืองเพชรบุรีถือเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีละครชาตรีโดดเด่นมีเอกลักษณ์ และยังคงรูปแบบโครงสร้างการแสดงได้เกือบครบถ้วน การเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยีการสื่อสารระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พฤติกรรมของมนุษย์ยุคดิจิทัลที่ชื่นชอบความรวดเร็ว ทันใจ สมจริง สมเหตุสมผล อีกทั้งเทคโนโลยีใหม่ มีส่วนให้พฤติกรรมและรสนิยมของคนดูเปลี่ยนไป อนาคตของนาฏศิลป์และละครไทยแบบดั้งเดิมจึงถูกลดบทบาทจากผู้ชมในยุคปัจจุบัน (จุฑารัตน์ ภาระเกตุ, 2562) การสืบทอดสืบสานเพื่อพัฒนาต่อยอดละครชาตรีเมืองเพชรจึงมีความสำคัญสำหรับเยาวชนชาวเพชรบุรีทุกคน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติของผู้เรียนจากแนวคิดของนักวิชาการการศึกษาหลายท่าน จนได้รูปแบบเฉพาะของงานวิจัยนี้ เพื่อนำรูปแบบดังกล่าวมาจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการแสดง “ละครชาตรีเมืองเพชร” ให้แก่ผู้เรียน โดยเพิ่มเติมปรับปรุงทักษะการแสดงให้เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มนาฏศิลป์ไทย ผ่านการต่อยอด” ภูมิปัญญาพัฒนาสู่แบบแผนลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้อย่างสมบูรณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

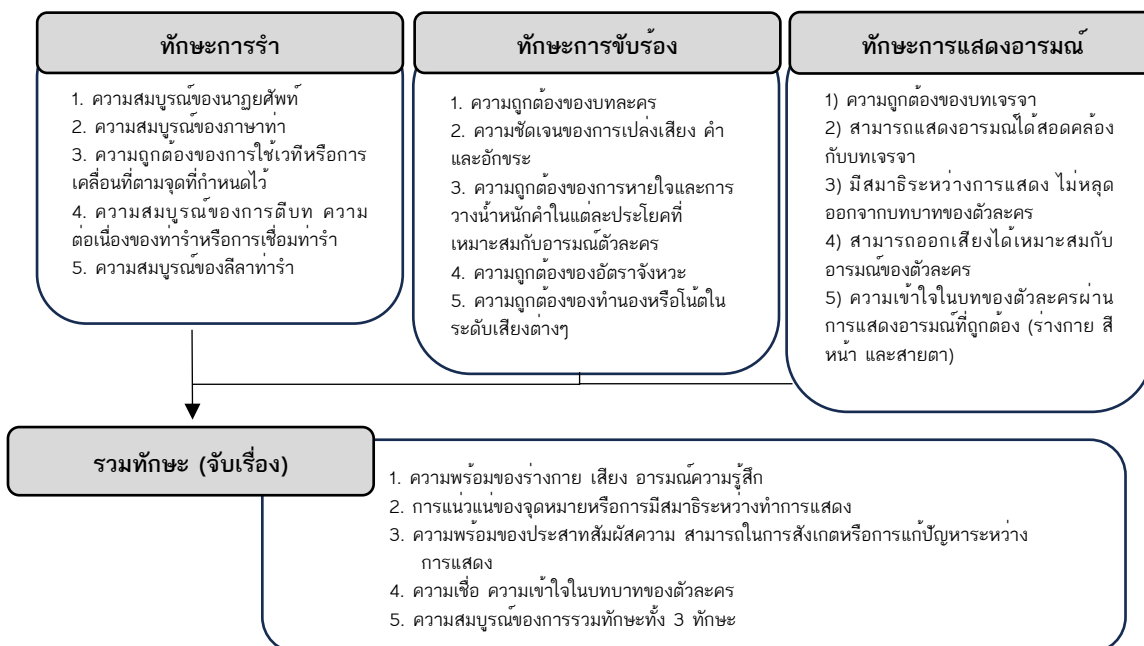
1. เพื่อสร้างแผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อประเมินทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรของนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทยระดับมัธยมศึกษา ก่อนและหลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

สมมติฐานการวิจัย

1. แผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน มีความสอดคล้อง และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทยมีทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรสูงขึ้น หลังจากได้รับการพัฒนาโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทักษะปฏิบัติ คือ ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการใช้องค์ประกอบของร่างกายในการปฏิบัติงานหรือปฏิบัติกิจกรรมใดก็ได้ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างราบรื่น ซึ่งทักษะปฏิบัติจำเป็นต้องใช้ความสามารถใน ด้านอื่นๆ นำมาบูรณาการในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ที่จะทำให้การปฏิบัติกิจกรรมบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างแม่นยำรวดเร็ว การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับวิจัยการพัฒนาทักษะการแสดง ละครชาตรีเมืองเพชรโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ มี 3 ทักษะ ได้แก่ (1) ทักษะทางนาฏศิลป์ (ทักษะการรำ) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานนาฏศิลป์ ให้กับนักเรียนที่จะรับความรู้หรือฝึก ทักษะปฏิบัติจากครูผู้สอน สำหรับทักษะการ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ทั้งเทคนิคและหลักการ การเรียนรู้ นาฏศิลป์ที่เน้นทักษะปฏิบัติ การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เพื่อเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียน ในการปฏิบัติตามโดย การสังเกตและเลียนแบบท่าทางต่างๆ ได้ถูกต้อง ดังนั้น การสอนนาฏศิลป์จึงจำเป็นต้องมีหลักการสอนนาฏศิลป์ โดยเฉพาะ เพื่อทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ในการดัดแปลงเนื้อหาองค์ความรู้หรือทักษะการปฏิบัติให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนและรูปแบบที่สำคัญไว้ครบถ้วนจากง่ายไปหายากหรือจากยากแต่ทำให้ง่ายขึ้น ซึ่งครูผู้สอนส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้สังเกตและทำ ตาม การนำเข้าสู่บทเรียนที่มีแบบแผนอยู่แล้วโดยให้อิสระแก่ผู้เรียนที่จะกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และกล้าที่จะ แก้ปัญหา ครูผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แนะให้กำลังใจผู้เรียน ให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และจัดการเรียนรู้ซึ่งเน้น กระบวนการปฏิบัติที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในทักษะปฏิบัติที่สมบูรณ์ (เรณู โกสินานนท์, 2548) (2) ทักษะการขับร้องความรู้พื้นฐานที่เป็นหัวใจสำคัญของการขับร้องให้ไพเราะอย่างมีคุณภาพมีอยู่ 3 ด้าน คือ องค์ประกอบของกระบวนการเพลงร้อง ได้แก่ ทำนอง เสียงประสาน จังหวะดนตรีประกอบ และเนื้อร้อง เทคนิคการ หายใจเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดที่ผู้ขับร้องต้องคำนึงถึง และกลไกการทำงานของกล่องเสียงความนุ่มนวลและความ สละสลวย น้ำเสียงและวิธีการขับร้องของผู้ขับร้องจะมีผลกระทบต่อจิตใจผู้ฟัง การสื่อสารให้เกิดอรรถรส ผู้ขับร้องที่ดี

ภาพที่ 2 หัวข้อการประเมินทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร

ที่มา : สุเมธ พักเดือน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติเป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการแสดงออกการกระทำหรือการปฏิบัติ ซึ่งต้องใช้วิธีการ หลักการที่แตกต่างไปจากการเรียนรู้ทางด้านอื่นๆ ลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ทักษะการปฏิบัติ รวมถึงการฝึกฝนต่อยอดในการใช้ทักษะปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอย่างสมบูรณ์และสามารถนำทักษะปฏิบัติในการปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยจึงจัดทำตารางสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติจากงานวิจัย ดังนี้

กระบวนการเรียนรู้ทักษะ	เดวิส (Davie)	ซิมป์สัน (Simpson)	ดีเซคโค (De Cecco)	ฟิตส์ (Fitts)	วูดรUFF (Woodruff)	แฮร์โรว์ (Harrow)	ปรียาพร	วริศนันท์ และคณะ	สรุปขั้นตอนที่สอดคล้องกัน
ขั้นวิเคราะห์ทักษะ หรือเนื้อหาที่จะสอน			✓		✓		✓		3
ขั้นตรวจสอบทักษะเดิมของผู้เรียน			✓					✓	2
ขั้นการอธิบาย ชี้แจงทักษะให้เห็นภาพรวม				✓	✓		✓	✓	4
ขั้นการสาธิตทักษะประกอบการอธิบาย	✓	✓	✓		✓			✓	5
ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติ		✓	✓						2
ขั้นการสาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
ขั้นการฝึกด้วยตนเองโดยมีคำแนะนำ					✓	✓	✓	✓	4
ขั้นฝึกด้วยตนเองโดยไม่มีตัวแบบและไม่มีคำแนะนำ	✓	✓				✓	✓	✓	5
ขั้นให้เทคนิควิธีการ	✓				✓				2
ขั้นฝึกด้วยตนเองอย่างเชี่ยวชาญ	✓	✓		✓	✓	✓		✓	6
ขั้นปรับปรุง		✓							1
ขั้นการคิดริเริ่ม		✓							1

ที่มา : สุเมธ พักเตือน

จากตารางสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของนักวิชาการทั้ง 8 ท่าน จึงสรุปขั้นตอนการเรียนรู้ได้ 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนอธิบายกระบวนการพัฒนาทักษะโดยรวม 2) ขั้นตรวจสอบทักษะพื้นฐาน 3) ขั้นสาธิตทักษะประกอบการอธิบาย 4) ขั้นสาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม 5) ขั้นฝึกด้วยตนเองโดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ 6) ขั้นฝึกด้วยตนเองโดยไม่มีตัวแบบและไม่มีคำแนะนำจากผู้สอน 7) ขั้นให้เทคนิควิธีการ และ 8) ขั้นฝึกด้วยตนเอง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวิจัยการพัฒนาทักษะการแสดง “ละครชาตรีเมืองเพชร” ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการตรวจสอบทักษะพื้นฐานของผู้เรียน ทักษะเดิมที่ผู้เรียนมีความชำนาญอยู่แล้วหรืออาจไม่มีความชำนาญของทักษะนั้นๆ และต้องได้รับการพัฒนาจากงานวิจัยขั้นนี้ ผู้วิจัยจึงเพิ่มขั้นตรวจสอบทักษะเดิมของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางถึงและขั้นตอนการให้ การจัดร่างกายที่ทำให้ปฏิบัติท่าทางทักษะพื้นฐานรายบุคคลเป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะขั้นถัดไปให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุด เทคนิควิธีการซึ่งสำคัญมากกับการเรียนนาฏศิลป์ เทคนิคการทำให้สวยงามยิ่งขึ้น ได้ง่ายขึ้น และเทคนิคอื่น ๆ อีกมากมาย อาจเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนไม่สามารถรับรู้ได้ด้วยการสังเกตแล้วทำตามหรือจาก การอธิบาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรในการรวมเป็นอีกหนึ่งในรูปแบบการเรียนรู้ในครั้งนี้ จึงสรุปรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ทักษะปฏิบัติของวิจัยโดยมีขั้นตอนการพัฒนาและรายละเอียดของขั้นตอนต่างๆ ที่มาจากนักวิชาการ ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางสรุปรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในงานวิจัย

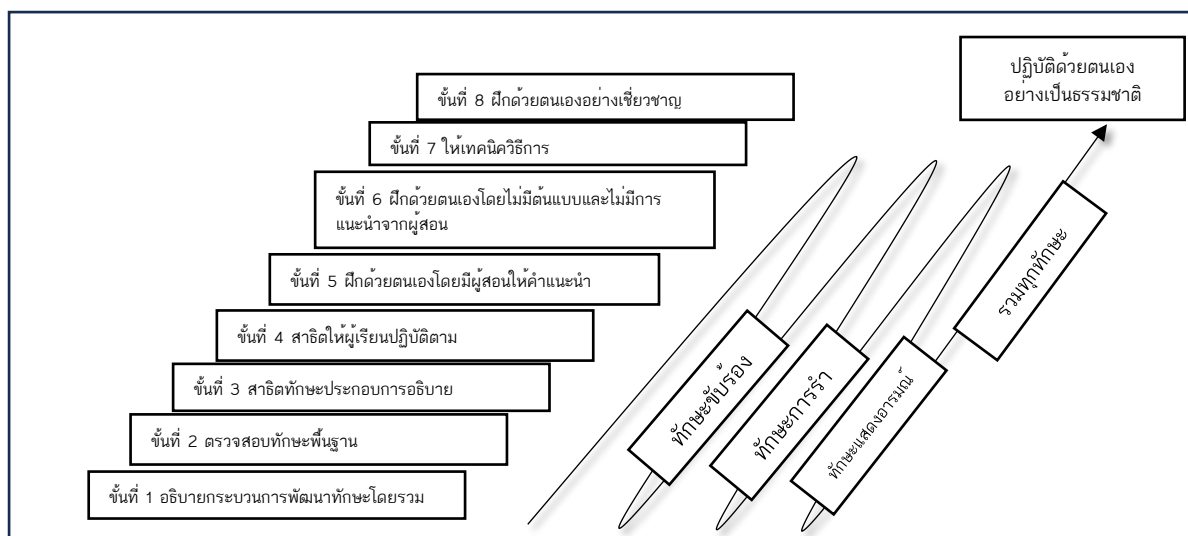
ลำดับกระบวนการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ	รายละเอียด
ขั้นที่ 1 อธิบายกระบวนการพัฒนาทักษะโดยรวม	ขั้นที่ผู้สอนจะให้ข้อมูลความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทักษะและขั้นตอนต่างๆ เช่น ต้องทำอะไร ต้องดูอะไร ควรหลีกเลี่ยงในเรื่องอะไร ต้องระมัดระวังอะไร สิ่งที่สำคัญที่ต้องรู้ หรือกระบวนการที่ต้องทำงาน รวมไปถึงขั้นตอนการปฏิบัติทักษะนั้นๆ และระดับมาตรฐานที่ต้องการ เป็นต้น
ขั้นที่ 2 ตรวจสอบทักษะพื้นฐาน	ขั้นการตรวจสอบทักษะพื้นฐานหรือทักษะเดิมเป็นการประเมินความสามารถเบื้องต้นของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาในขั้นตอนต่อไป

ตารางที่ 2 (ต่อ)

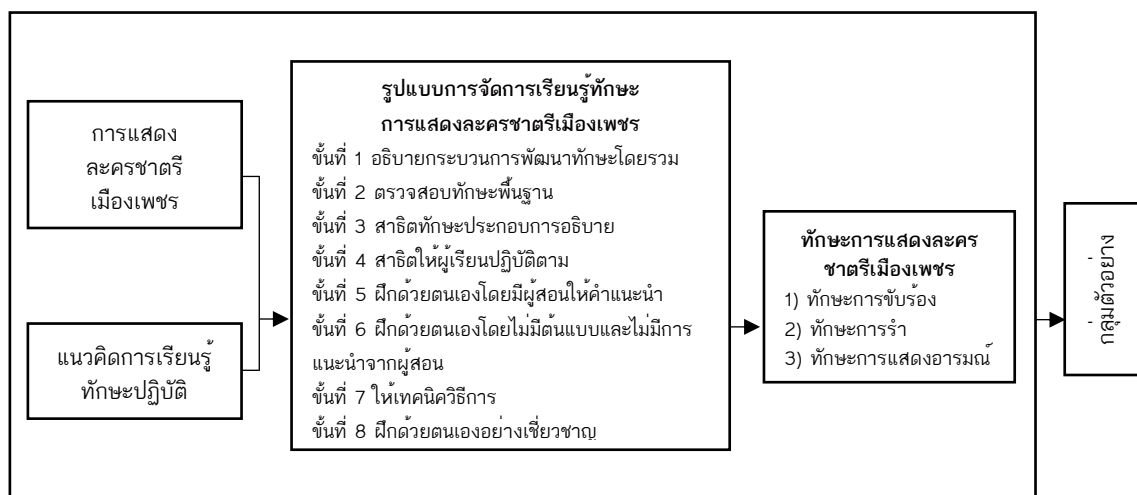
ลำดับกระบวนการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ	รายละเอียด
ขั้นที่ 3 สาธิตทักษะประกอบการอธิบาย	ขั้นการสาธิตประกอบการอธิบายลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติซ้ำๆ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตเห็นการกระทำและรายละเอียดต่างๆ เพียงอย่างเดียวโดยไม่ทำตาม
ขั้นที่ 4 สาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม	สาธิตทักษะแต่ละส่วนให้ผู้เรียนกระทำตามที่สอนอย่างซ้ำๆ ให้ผู้เรียนสังเกตและปฏิบัติได้ครบถ้วนจนชิ้นงานที่ปฏิบัติเสร็จสมบูรณ์ อาจสาธิตให้ผู้เรียนได้ทำตามซ้ำหลายครั้งก็ได้
ขั้นที่ 5 ฝึกด้วยตนเองโดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ	ขั้นการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองภายใต้คำแนะนำของครู โดยครูให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้ ด้วยการสังเกตอย่างใกล้ชิดของครูและให้คำแนะนำทันทีที่ผู้เรียนปฏิบัติไม่ถูกต้อง
ขั้นที่ 6 ฝึกด้วยตนเองโดยไม่มีต้นแบบและไม่มีการแนะนำจากผู้สอน	ฝึกด้วยตนเองโดยครูให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้ โดยไม่มีแบบอย่างและไม่มี การสาธิต อยู่ภายใต้การสังเกตอย่างใกล้ชิดเพื่อจะสะท้อนผลการปฏิบัติของผู้เรียนในขั้นถัดไป
ขั้นที่ 7 ให้เทคนิควิธีการ	เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะทั้งหมดได้ครบถ้วนแล้ว ผู้สอนจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานนั้นๆ ได้ดีขึ้น เช่น เทคนิคที่สามารถทำให้ได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น ทำได้อย่าง ประณีตสวยงามยิ่งขึ้น
ขั้นที่ 8 ฝึกด้วยตนเอง	ขั้นฝึกปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเป็นธรรมชาติ และเพิ่มเติมปรับปรุงทักษะปฏิบัติให้เหมาะสมกับ ความถนัดของตนเอง ซึ่งเป็นทักษะที่สมบูรณ์ และฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้ง จนเกิดความชำนาญ

ความสำคัญของลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้สอนต้องเรียนรู้กระบวนการขั้นตอนของกิจกรรมการปฏิบัติ รวมถึงวางแผนการเรียนรู้รายละเอียด ครูและนักเรียนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติให้ชัดเจน ซึ่งจะทำให้เกิดการตอบสนองในการปฏิบัติระหว่างการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการใช้ทักษะปฏิบัติจากการสร้างแบบแผนในการใช้ทักษะปฏิบัติโดยมีองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติที่ดีและสมบูรณ์ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยเท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาเกี่ยวกับวิจัยทักษะปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ไทย ที่นิยมใช้ทฤษฎีของนักวิชาการท่านใดท่านหนึ่ง นำมาสอนในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง โดยไม่ได้เกิดจากการสังเคราะห์ให้เกิดรูปแบบใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะที่ถูกต้องขั้นตอนการฝึกทักษะขั้นตอนของทักษะนั้นๆ กล่าวคือนำทักษะใหญ่มาแยกให้เป็นทักษะย่อยๆ และนำมาฝึกในรูปแบบปฏิบัติที่สังเคราะห์ขึ้นมาเพื่องานวิจัยชิ้นนั้น ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดที่ละทักษะย่อยๆ ก่อนที่จะนำมารวมเป็นทักษะใหญ่จนเกิดความชำนาญมากขึ้นให้กับผู้ฝึกทักษะ(ทศนา แจมมณี, 2559) ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้มีความแตกต่างจากการสอนในชั้นเรียนทั่วไปเท่าที่ผู้วิจัยได้สำรวจมาที่จะมุ่งถึงผลสัมฤทธิ์โดยตรงของการฝึกโดยใช้รูปแบบขั้นตอนการฝึกเพียง 4 ถึง 5 ขั้นตอนจากรูปแบบที่ได้สังเคราะห์มาในงานวิจัยชิ้นนี้ และการฝึกทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรหรือฝึกให้นักเรียนสามารถแสดงละครชาตรีได้นั้นไม่สามารถปฏิบัติการฝึกได้ในชั้นเรียนทั่วไปหรือกับนักเรียนทุกคนได้ ผู้เรียนต้องมีทักษะพื้นฐานในด้านนาฏศิลป์ไทยเป็นเบื้องต้นหรือต้องมีใจรักในนาฏศิลป์ไทยเป็นอย่างน้อย ถึงจะเข้าร่วมแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรภายในระยะเวลาที่กำหนดของงานวิจัยชิ้นนี้ได้ นอกจากนี้จะได้รับการตอบสนองของผลจากงานที่กระทำ เป็นทักษะสำคัญในการทำงานเพื่อเพิ่มพูนทักษะชีวิตและต่อยอดในอนาคตได้ดี ทักษะการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนที่กล่าวมาทั้งหมด

ดำเนินงานวิจัยด้วยการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน พัฒนาทักษะย่อย 3 ทักษะ คือ ทักษะทางด้านนาฏศิลป์ (ทักษะการรำ) ทักษะการขับร้อง และทักษะการแสดงอารมณ์ ให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังจากผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะย่อยได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่น ได้ครบถ้วนจึงจะรวมทักษะทั้งหมดเป็นทักษะการปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร ตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาทักษะเดิมจนผู้เรียนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้อย่างสมบูรณ์และเป็นธรรมชาติที่สุด เรียนรู้ผ่านรูปแบบกระบวนการทั้ง 8 ขั้นตอน ด้วยการเกิดทักษะปฏิบัติจะเริ่มจากความรู้ความเข้าใจขั้นต้นก่อน จากนั้นจะเป็นการจัดระเบียบกลไกกล้ามเนื้อและกระบวนการที่มีทักษะปฏิบัติอย่างสมบูรณ์ สามารถทำงานได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็วถูกต้อง ผู้วิจัยจึงสรุปขั้นตอนของวิจัยเป็นขั้นบันได ซึ่งนำหลักการฝึกทักษะย่อยๆ ก่อนรวมเป็นทักษะใหญ่นี้นี้มาจากเดวิส (ทศนา แจมมณี, 2559) มีรายละเอียด ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : สุเมธ พักเตือน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทยโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จังหวัดเพชรบุรี ทุก ระดับชั้นจำนวน 33 คน ที่มีพื้นฐานนาฏศิลป์ หรือขับร้อง และต้องการร่วมแผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีพื้นฐานนาฏศิลป์หรือขับร้อง และได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 20 คน คัดเลือกด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. แผนพัฒนาทักษะการแสดง “ละครชาตรีเมืองเพชร” โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ ปฏิบัติ
2. แบบประเมินทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรประกอบด้วย การประเมินทักษะการร้อง ทักษะการรำ ทักษะการแสดงอารมณ์ และการรวมทักษะ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

กิจกรรมเข้าร่วมการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรให้กับนักเรียน เป็นกิจกรรมนอกเวลาเรียน ช่วงเวลา 16:30 น. ถึง 18:00 น. ระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม – 7 มิถุนายน พ.ศ.2567 เป็นจำนวน 12 ครั้ง โดยใช้เวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มนาฏศิลป์ไทยในระดับ มัธยมศึกษา โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จากการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร โดยดำเนินการผ่านการฝึกฝนทักษะการขับร้อง ทักษะการ ทักษะการแสดงอารมณ์ ด้วยบทละครจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอนหนีผีเสื้อสมุทร ในบทบาทการแสดงของตัวละครนางผีเสื้อสมุทร กำหนดบทละครให้สั้นลงโดย ให้มีนักแสดงเพียงคนเดียว ในตอนนี้จะสามารถแสดงอารมณ์ได้หลากหลาย ทั้งอารมณ์อดอาหารหิวกระหาย อารมณ์ดีใจที่ได้กลับไปเจอลูกสาว อารมณ์ตกใจที่ถ้าถูกเปิดไว้ อารมณ์กระวนกระวายใจเรียกร้องหา อารมณ์ เสียใจที่ถูกทอดทิ้ง อารมณ์โกรธที่ถูกกระทำ ซึ่งอารมณ์เหล่านี้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับการแสดงเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติให้กับนักเรียนชุมนุม นาฏศิลป์ไทยที่มีความสามารถและความพร้อม เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะเหล่านี้ โดยจะฝึกฝนผ่านการจัดการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนอธิบาย กระบวนการพัฒนาทักษะโดยรวม 2) ขั้นตอนตรวจสอบทักษะพื้นฐาน 3) ขั้นตอนสาธิตทักษะประกอบการอธิบาย 4) ขั้นตอน สาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม 5) ขั้นตอนฝึกด้วยตนเองโดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ 6) ขั้นตอนฝึกด้วยตนเองโดยไม่มีต้นแบบและ ไม่มีการแนะนำจากผู้สอน 7) ขั้นตอนให้เทคนิควิธีการ และ 8) ขั้นตอนฝึกด้วยตนเอง จัดการเรียนรู้ตามแผน 12 ครั้ง ครั้ง ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ภายหลังการพัฒนาเสร็จสิ้นในหนึ่งทักษะ จะทำการเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมิน ทักษะปฏิบัติต่างๆ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการนำมาแจกแจงความถี่และ ค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย (X-Bar) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) นำเสนอข้อมูลผลการทดลองก่อน และหลังการ จัดการเรียนรู้ด้วยค่าสถิติ เพื่อเป็นการสนับสนุนผลการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำข้อมูลจากการประเมินที่ได้มาจำแนก ออกเป็น ก่อนและหลังการทดลองและหาค่าทางสถิติเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายคุณภาพของเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการพัฒนาและ แบบ ประเมินกับวัตถุประสงค์ของวิจัยโดยใช้สูตร IOC

2. วิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายผลการเปลี่ยนแปลงหลังการใช้แผนพัฒนาทักษะปฏิบัติ แล้วนำเสนอใน รูปแบบ ตารางประกอบคำอธิบายในทักษะต่างๆ ดังนี้

2.1 ทักษะการขับร้องของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง นำมาเปรียบเทียบผลการทดลองโดยอธิบายข้อมูล เป็น ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และหาค่าทดสอบที่แบบกลุ่มไม่ อิสระจากกัน (t-test dependent samples)

2.2 ทักษะการรำของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง นำมาเปรียบเทียบผลการทดลองโดยอธิบายข้อมูลเป็น ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และหาค่าทดสอบที่แบบกลุ่มไม่อิสระ จากกัน (t-test dependent samples)

2.3 ทักษะการแสดงอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง นำมาเปรียบเทียบผลการทดลองโดย อธิบาย ข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และหาค่าทดสอบที่ แบบกลุ่มไม่อิสระ จากกัน (t-test dependent samples)

2.4 ทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรหรือการรวมทักษะของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง นำมา เปรียบเทียบผลการทดลองโดยอธิบายข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และหาค่าทดสอบที่แบบกลุ่มไม่อิสระจากกัน (t-test dependent samples)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการแสดง “ละครชาตรีเมืองเพชร” โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะปฏินาฏศิลป์ให้กับนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทย โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จังหวัดเพชรบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการสร้างแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะปฏินาฏศิลป์ให้กับนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทย ได้กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้จากการแยกทักษะ ย่อย ของทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรเป็นทักษะการรำ ทักษะการขับร้อง และทักษะการแสดงอารมณ์ ผ่าน ลำดับ การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้สังเคราะห์ไว้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 ขั้นตอน ในทุกๆ ทักษะ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปตรวจสอบประสิทธิภาพหาความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน โดยแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติกับวัตถุประสงค์หาความสอดคล้อง จากผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเป็นการพัฒนาทักษะปฏิบัติในครั้งนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหาจากหัวข้อต่างๆ ของแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเป็นที่สอดคล้องกันด้วยเช่นกัน รวมถึงแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่มีความเหมาะสมด้านเนื้อหาและโครงสร้างที่สามารถประเมินเพื่อวัดทักษะปฏิบัติหลังแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติของผู้เรียนได้

เมื่อผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิและได้รับหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแผนไปใช้กับกลุ่มทดลองนักเรียนกลุ่มนาฏศิลป์โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง นำแผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน จัดการเรียนรู้ 8 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยลดเนื้อหาการฝึก ของบทละครลง จาก 6 บท เหลือเพียง 3 บท ซึ่งจากการทดลองแผนสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะ ปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน สามารถใช้ได้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติคล้ายกัน กับกลุ่มตัวอย่าง

แผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน กับกลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งเป็นช่วงการประเมินได้ 5 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ตรวจสอบทักษะเบื้องต้น จัดการเรียนรู้ 1 ครั้ง ช่วงที่ 2 เรียนรู้ทักษะการขับร้อง จัดการเรียนรู้ 3 ครั้ง ช่วงที่ 3 เรียนรู้ทักษะการ จัดการเรียนรู้ 3 ครั้ง ช่วงที่ 4 เรียนรู้ทักษะการแสดงอารมณ์ จัดการเรียนรู้ 3 ครั้ง และช่วงที่ 5 เรียนรู้การรวมทักษะ จัดการเรียนรู้ 2 ครั้ง ซึ่งใช้ระยะเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยช่วงที่ 1 มีการประเมินทักษะก่อนการจัดการเรียนรู้ ช่วงที่ 2 ช่วงที่ 3 ช่วงที่ 4 เป็นการประเมินระหว่างการจัดการเรียนรู้ และช่วงที่ 5 ประเมินหลัง การจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ E1/E2 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	ประสิทธิภาพของผลโดยรวม (E2)
เกณฑ์มาตรฐาน	80	80
ผลการวิเคราะห์	83.67	88.00
การแปลผล	สูงกว่าเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์

ตารางที่ 4 ตารางผลการคำนวณค่าคะแนนทางสถิติเปรียบเทียบทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรของนักเรียน

เปรียบเทียบ	การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	SD	df	t	P
ทักษะการขับร้อง	ก่อน	20	15	6.60	1.188	19	12.822**	0.000
	หลัง	20	15	11.65	2.368			
ทักษะการรำ	ก่อน	20	15	6.95	1.638	19	25.354**	0.000
	หลัง	20	15	14.05	1.234			
ทักษะการแสดงอารมณ์	ก่อน	20	15	6.30	1.380	19	17.739**	0.000
	หลัง	20	15	11.95	2.089			
ทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร (รวมทักษะ)	ก่อน	20	15	5.95	1.146	19	31.801**	0.000
	หลัง	20	15	13.20	1.240			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังทักษะการขับร้องอยู่ที่ 6.60 และ 11.65 ตามลำดับ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.188 และ 2.368 ทักษะการรำค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังเท่ากับ 6.95 และ 14.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.638 และ 1.234 ทักษะการแสดงอารมณ์ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังเท่ากับ 6.30 และ 11.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.380 และ 2.089 ทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร

หรือการรวมทุกทักษะค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังเท่ากับ 5.95 และ 13.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.146 และ 1.240 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรก่อนและหลังการใช้แผนพัฒนาทักษะปฏิบัติ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการทดลองใช้แผนพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติสูงกว่า ก่อนการทดลองใช้แผนพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการแสดง “ละครชาตรีเมืองเพชร” โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ให้กับนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทย โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จังหวัดเพชรบุรี เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย คือ แผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน ผลการประเมินหาความสอดคล้องเพื่อหาความเหมาะสมจาก ผู้ทรงคุณวุฒิสรุปได้ว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทยมีทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรสูงขึ้นหลังจากได้รับการพัฒนาโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติโดยวัดจากแบบประเมินทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรที่ประกอบไปด้วย แบบประเมินทักษะการร้อง แบบ ประเมินทักษะการรำ แบบประเมินทักษะการแสดงอารมณ์ และแบบประเมินจากการรวมทุกทักษะ ผู้วิจัยสามารถ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสร้างแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ให้กับนักเรียนชุมนุมนาฏศิลป์ไทย ได้กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้จากปัญหาของ นักเรียน และเพื่อสร้างทักษะปฏิบัติที่ขาดหายไปนั้น ผู้วิจัยจึงจัดทำแผนการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาตรี เมืองเพชรในครั้งนี้ โดยแยกการฝึกเป็น 3 ทักษะ คือ ทักษะการขับร้อง ทักษะการรำ และทักษะการแสดงอารมณ์ แล้ว จึงนำทักษะที่ได้เรียนรู้มารวมเป็นทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร โดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้จาก การสังเคราะห์มาใช้ 8 ขั้นตอน ซึ่งในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ สาระการ จัด การเรียนรู้ สื่อที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การวัดและประเมินผลของ กิจกรรม ตามลำดับ ขั้นตอนการพัฒนาทักษะด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ จนผู้เรียนสามารถปฏิบัติด้วย ตนเองได้อย่าง สมบูรณ์และเป็นธรรมชาติที่สุด เพื่อเกิดทักษะปฏิบัติจะเริ่มจากความรู้ความเข้าใจขั้นต้นก่อน จากนั้น จะเป็นการจัด ระเบียบกลไกกล้ามเนื้อและกระบวนการที่มีทักษะปฏิบัติอย่างสมบูรณ์ สามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็วและ ถูกต้อง ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในตัวบุคคลดีขึ้น โดยใช้ระยะเวลาในการพัฒนาทักษะปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง ติดต่อกัน จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ตรวจสอบทักษะเบื้องต้น (แผนที่ 1)

อธิบายกระบวนการพัฒนาทักษะโดยรวม ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทักษะและขั้นตอน ต่างๆ สอดคล้องกับ ฟิตส์ (Fitts) (สคินา นิยมสุข, 2565) ที่กล่าวถึงขั้นความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นว่า ต้องทำอะไร ต้องดูอะไร ควรหลีกเลี่ยงในเรื่องอะไร ต้องระมัดระวังอะไร สิ่งที่ทำเป็นสิ่งที่ต้องรู้ หรือกระบวนการที่ต้องทำ งาน รวมไปถึง ขั้นตอนการปฏิบัติทักษะนั้นๆ และระดับมาตรฐานที่ต้องการ เพื่อการตรวจสอบทักษะเดิมหรือการตรวจสอบทักษะ พื้นฐานทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะการขับร้อง ทักษะการรำ ทักษะการแสดงอารมณ์ และการรวมทักษะของนักเรียนกลุ่ม นาฏศิลป์ไทย สอดคล้องกับ ดีเซคโค (De Cecco) (กิตติพงษ์ แหม่งสกุล, 2557) ในขั้นตอนการพัฒนาทักษะปฏิบัติขั้น ที่ 2 การประเมินความสามารถเบื้องต้นของผู้เรียน ผู้สอนต้องประเมินความรู้ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนก่อนว่า เพียงพอที่จะเรียนทักษะใหม่หรือไม่ ทั้งนี้ นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ จากการพิจารณาตรวจสอบค่าความสอดคล้อง (IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พบว่า ค่าความ สอดคล้องเท่ากับ 0.67 ซึ่งยังถือว่าแผนนี้ยังใช้งานได้จริงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ช่วงที่ 2 เรียนรู้ทักษะการขับร้อง (แผนที่ 2-4)

เป็นการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน จากการสังเคราะห์ข้อมูลของนักวิชาการหลายท่าน ที่ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพด้านทักษะปฏิบัติ ซึ่งใน 3 แผนนี้จะมุ่งพัฒนาทักษะการขับร้องให้กับนักเรียน โดยจะเน้นใน ด้านจังหวะ ทำนอง เสียงรับบท และเนื้อร้อง สอดคล้องกับ ดวงใจ อมาตยกุล (2545) ที่ให้ความสำคัญความรู้พื้นฐาน ที่เป็นหัวใจของการขับร้อง รวมถึงเทคนิคการหายใจก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกันที่ผู้ขับร้องต้องคำนึงถึงการฝึกการขับร้องถือ เป็นทักษะย่อยของทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร สอดคล้องกับแนวคิดของ เดวิส (Davies) (ทิศนา แจมมณี, 2559) ที่จะเริ่มจากการพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยการเน้น ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะ ย่อยๆ ก่อนรวมเป็นทักษะใหญ่ และจึงประเมินผลทักษะนั้นๆ การประเมินผลการจัด การเรียนรู้ด้วยแบบประเมินทักษะ การขับร้อง เพื่อวัดผลการพัฒนาของผู้เรียน นักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติทักษะได้ จริง สามารถรับการประเมินได้ครบ

ทุกคน จากการพิจารณาค่าความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่ามีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทั้ง 3 แผนการจัดการเรียนรู้

ช่วงที่ 3 เรียนรู้ทักษะการรำ (แผนที่ 5-7)

การเรียนรู้ทักษะการรำ เป็นทักษะปฏิบัติที่ง่ายที่สุด ทั้งในมุมมองของผู้สอนและนักเรียน ถือเป็นทักษะหลักที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงปัญหาไว้ตั้งแต่ต้น คือการดีท่ารำ หรือการใช้ภาษาท่าของนาฏศิลป์ไทย การสื่อสารให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครด้วยท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกาย ที่ถูกต้องตามหลักของการรำ โดยจะเริ่มจากท่าทางที่ง่าย ๆ ไปสู่ทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ เรณู โกสินานนท์ (2548) ได้เสนอหลักการและเทคนิคการสอนในขั้นแรกไว้ว่า สอนนาฏยศัพท์ก่อนสอนภาษาท่า กล่าวคือ สอนให้จับและตั้งวงก่อนที่จะสอนให้ทำท่าสอสร้อยมาลา ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญในขั้นที่ 4 สาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม เพราะนักเรียนทุกคนจะสังเกตทุกการปฏิบัติท่ารำของผู้สอน จะมีพฤติกรรมเลียนแบบทุกลีลาการกระทำของผู้สอนให้ได้มากที่สุด สอดคล้องกับแฮร์โรว์ (Harrow) (กิตติพงษ์ แหม่งสกุล, 2557) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้ในขั้นแรกคือการเลียนแบบโดยการให้ผู้เรียนสังเกตขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ ว่ามีอะไรบ้าง โดยการให้ผู้เรียนกระทำแบบคร่าว ๆ เพื่อดูรายละเอียดต่างๆ แล้วจึงลงมือกระทำ ถึงแม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่การได้ปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและ ค้นพบปัญหาที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อเข้าสู่ขั้นที่ 5 คือการฝึกด้วยตนเองโดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ บางครั้ง นักเรียนอาจจะทำท่าทางออกลีลามากหรือน้อยเกินไป เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะให้คำแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ ถูกต้องและสวยงามที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ วูดรUFF (Woodruff) (วิศนันท เดชปานประสงค์และคณะ, 2565) ที่กล่าวถึงการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเอง ตั้งแต่ต้นจนจบในสายตาครู เปรียบเสมือนให้ครูเป็นพี่เลี้ยง

จากการตรวจสอบค่าความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่าผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1,00 ทั้ง 3 แผนการจัดการเรียนรู้

ช่วงที่ 4 เรียนรู้ทักษะการแสดงอารมณ์ (แผนที่ 8-10)

ในการเรียนรู้ทักษะการแสดงอารมณ์ของการพัฒนาทักษะการแสดงละครชาติ ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมเวิร์คช็อป (workshop) การแสดงมาเตรียมความพร้อมของร่างกายเพื่อนำมาใช้ในการแสดงและเพื่อผ่อนคลายลดความตึงเครียดของร่างกายระหว่างแสดง ให้เหมาะสมกับบทบาทโดยไม่ขัดเงิน ซึ่งสดีโส พันธุ์โกมล (2531) ได้อธิบายไว้แล้วถึงคุณสมบัติของนักแสดงที่ดี และยังกล่าวถึงสมาธิในระหว่างการแสดง นักแสดงต้องรวบรวมอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ไปสู่จุดใดจุดหนึ่งตามความต้องการ ตามบทบาทที่ได้รับ วางจุดหมายที่แน่วแน่ เพราะฉะนั้นนักแสดงจึงจำเป็นต้องมีสมาธิสูง ผู้วิจัยได้ให้เวลากับขั้นที่ 6 เป็นพิเศษ คือการฝึกด้วยตนเองโดยไม่มีต้นแบบและไม่มี การแนะนำจากผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซิมป์สัน (Simpson) (จุฑารัตน์ ดวงเทียน, 2558) ในขั้นการเฝ้า มือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะเกิดความเชื่อมั่นจากการช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติด้วยตนเอง

ผู้สอนได้ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงบทบาทของตัวละคร โดยการอธิบายทุกมุมความรู้สึกของนางผีเสื้อสมุทร นำมาเปรียบเทียบกับมนุษย์ทั่วไปเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในตัวละครมากขึ้น เป็นสิ่งสำคัญในการกระตุ้นอารมณ์ ของนักแสดงเพื่อทำการแสดงให้ผู้ชมเข้าถึงความรู้สึกร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิด สดีโส พันธุ์โกมล (2531) ที่ว่า ความเชื่อในบทบาทที่แสดง นักแสดงที่ดีจะต้องมีความเชื่อในการกระทำและคำพูด เพื่อดึงดูดให้ผู้ชมคล้อยตาม สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกที่จริงใจปราศจากการเสแสร้งแกล้งทำจากการตรวจสอบค่าความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการแสดงอารมณ์พบว่าผลการประเมินทั้ง 3 แผนการจัดการเรียนรู้อยู่ที่ 0.67, 1.00 และ 1.00 ตามลำดับ

ช่วงที่ 5 เรียนรู้การรวมทักษะ (แผนที่ 11-12)

การจัดการเรียนรู้ในสองแผนสุดท้ายนี้ ผู้สอนจะให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงทักษะที่ได้เรียนรู้มาทั้งหมด เข้าด้วยกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ เดวิส (Davies) (ชนันธร หิรัญเขาว, 2562) ในขั้นสุดท้าย คือขั้นที่ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยเป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว ผู้สอนควรให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ ฝึกปฏิบัติซ้ำหลายๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างชำนาญและสมบูรณ์ และผู้วิจัยยังเล็งเห็นถึงการให้วิธีการที่ทำให้การปฏิบัตินั้นชำนาญยิ่งขึ้น ในขั้นที่ 7 การให้เทคนิควิธีการ สอดคล้องกับแนวคิดของเดวิส เช่นกัน ที่จะให้เทคนิควิธีการในขั้นที่ 4 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้ครบแล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการทำงานนั้นให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ทำได้ง่ายขึ้นหรือทำได้รวดเร็วขึ้น วิจัยขั้นนี้ ดำเนินงานด้วยความถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คือ พัฒนาทักษะปฏิบัติของผู้เรียนให้มี ศักยภาพที่สูงขึ้นได้ และแฝงไปด้วยการอนุรักษ์ศิลปะการแสดงอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบุรี จากผล การตรวจสอบแผนการ

จัดการเรียนรู้ที่ 11 และ 12 จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน เท่ากับ 1.00 และ 0.67 จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 12 แผน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพได้ เท่ากับ 83.49/88.00 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ 80/80

2. ผลการทดลองก่อนและหลังการใช้แผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรี เมืองเพชร โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติให้กับนักเรียน แบบประเมินมีค่าเฉลี่ยก่อนและหลังในแต่ละทักษะที่แตกต่างกันทักษะการขับร้องเป็นทักษะที่ยากและนักเรียนมีพื้นฐานน้อยจึงทำให้ผลการประเมินก่อนเข้ารับแผนการพัฒนาทักษะ ปฏิบัติอยู่ที่ 6.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.188 แต่หลังการประเมินทักษะการร้อง นักเรียนมีพฤติกรรมที่ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จึงทำให้การประเมินหลังแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติอยู่ที่ 11.65 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.368

ทักษะการแสดงอารมณ์เป็นทักษะที่มีผลคะแนนค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันกับทักษะการขับร้อง ซึ่งเป็นทักษะใหม่สำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้การประเมินก่อนการเข้าร่วมแผนการพัฒนาทักษะปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 6.30 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่น้อย และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.380 หลังจากที่ได้เข้าร่วมแผนการพัฒนาทักษะ การแสดงอารมณ์ นักเรียนทุกคนมีคะแนนที่ดีขึ้นแต่ผลเฉลียยังน้อยกว่าทักษะอื่นๆ ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกทักษะ การแสดงอารมณ์เท่ากับ 11.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.089

ด้านทักษะการทำ ถึงแม้ว่าผลคะแนนก่อนการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติจะไม่สูงมาก ซึ่งอยู่ที่ 6.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.638 เพราะนักเรียนยังมีทักษะที่อ่อนสำหรับการรำดิบท แต่เมื่อได้เรียนรู้ ได้ฝึกฝนทักษะการรำ ส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.05 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.234

ทักษะสุดท้ายคือการรวมทั้ง 3 ทักษะเข้าด้วยกัน เป็นทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชร ผลคะแนนถือว่านักเรียนทุกคนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก เพราะก่อนการเข้าร่วมการรวมทักษะ นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพียง 5.95 แต่หลังได้เข้าร่วมงานวิจัยขึ้นแล้ว นักเรียนมีพัฒนาการของทักษะปฏิบัติสูงขึ้น ซึ่งทำคะแนนเฉลี่ยได้ถึง 13.20 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.240 มีความก้าวหน้าของคะแนนสูงที่สุดจากการประเมินทั้ง 4 แบบประเมิน ซึ่งเฉลี่ย อยู่ที่ 7.25 คิดเป็นร้อยละ 48.33 ส่วนทักษะการขับร้องมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าอยู่ที่ 5.05 คิดเป็นร้อยละ 33.67 ทักษะการรำมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าอยู่ที่ 7.10 คิดเป็นร้อยละ 47.33 และทักษะการแสดงอารมณ์มีค่าเฉลี่ย ความก้าวหน้าอยู่ที่ 5.65 คิดเป็นร้อยละ 37.67

ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ได้สังเคราะห์แนวคิดทักษะปฏิบัติจากนักวิชาการหลายท่าน ที่มีการวิจัยรองรับผลของงานวิจัยที่เป็นรูปธรรมชัดเจนมาแล้ว ผู้วิจัยสร้างนวัตกรรมกระบวนการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับ นำมาสังเคราะห์ให้ได้อันตอนการเรียนรู้ใหม่ และเห็นควรแล้วว่าทุกทักษะที่นำมาเรียนรู้สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ทั้งได้ศึกษาขั้นตอนการฝึกทักษะตามลำดับการเรียนรู้ที่ควรจะเป็น คือ ควรที่จะเรียนทักษะ การร้องก่อนเพื่อที่จะได้ซึ่งเนื้อหาที่สามารถต่อยอดไปสู่เนื้อหาอื่นๆ ได้ ทั้งทักษะการรำและการใช้อารมณ์ตามลำดับผู้เรียนควรเรียนรู้ทักษะย่อยๆ ก่อนรวมเป็นทักษะใหญ่ตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับ การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน เพื่อเรียนรู้ทักษะการขับร้อง การรำ การแสดงอารมณ์ และการรวมทักษะเป็นทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรของงานวิจัยชิ้นนี้ประสบ ผลสำเร็จ ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรีสูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย คะแนนด้านทักษะปฏิบัติการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรทุกแบบประเมินก่อนและหลังการใช้แผนพัฒนาทักษะปฏิบัติ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการทดลองใช้แผนพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติสูงกว่าก่อนการทดลอง ใช้แผนพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์อยู่แล้วไม่มากนักน้อย หรือมีพื้นฐานทักษะใดทักษะหนึ่งใน 3 ทักษะ ไม่มากนักน้อย หากต้องการนำไปใช้สำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานทักษะใด เลยควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในวิจัยเล่มนี้

1.2 หากต้องการเน้นทักษะหนึ่งทักษะใด เพื่อเพิ่มทักษะนั้นๆ เป็นพิเศษสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 8 ขั้นตอนไปใช้ได้ หรือต้องการเพิ่มเนื้อหาหรือเวลาในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับทักษะเดิมของผู้เรียนและ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน ก็ทำได้

1.3 การพัฒนาทักษะปฏิบัติทั้ง 3 ทักษะ รวมถึงทักษะการแสดงละครชาตรีเมืองเพชรผู้สอนจะต้องมีความรู้ในทักษะเหล่านี้อย่างถูกต้องตามหลัก หรือมีความชำนาญในทักษะปฏิบัติอื่นๆ เพราะจะส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ในระยะยาว หากได้รับการฝึกการเรียนรู้อย่างไม่ถูกต้องตามหลักของนาฏศิลป์ไทย

1.4 ควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ในระยะเวลาที่ต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเน้นย้ำองค์ความรู้ที่ได้รับ ไม่ควรทิ้งระยะเวลานานให้ผู้เรียนเกิดความหลงลืม หากไม่สามารถจัดการการเรียนรู้ให้ต่อเนื่องกันได้โดยความจำเป็น ควรจัดให้ผู้เรียนทบทวนองค์ความรู้อยู่เสมอ เพื่อเสริมสร้างทักษะ ความจำ และกล้ามเนื้อ ให้พร้อมในการรับ องค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ

1.5 ควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนเข้าร่วมแผนการจัดการเรียนรู้ทุกครั้ง เพื่อคุณภาพของการประเมินและวัดผล หากผู้เรียนมีความจำเป็นที่ไม่สามารถเข้าร่วมแผนในครั้งนั้นๆ ได้ ผู้สอนควรจัดแผนการเรียนรู้เพิ่มสำหรับผู้เรียนที่ ขาดหายไป ตามจำนวนและเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ

1.6 ผู้สอนควรกระตุ้นหรือให้คำแนะนำเพื่อเสริมแรงและกำลังใจในการฝึกฝนของผู้เรียนอยู่เสมอ ซึ่งควรเน้นการเรียนรู้และฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในทักษะที่ปฏิบัติ และกระตุ้นเตือนให้ผู้เรียนฝึกฝนนอกเวลาการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเช่นกัน เพื่อประสิทธิภาพของการประเมินทักษะปฏิบัติ และคุณภาพของ แผนการเรียนรู้รวมถึงแบบประเมินทักษะต่างๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งถัดไป

2.1 งานวิจัยครั้งถัดไปอาจใช้ทักษะปฏิบัติด้านอื่น ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ 8 ขั้นตอน หรือ หรือนำทักษะปฏิบัติ การร้อง การรำ การแสดงอารมณ์ ใช้กับละครประเภทอื่น หรือการจัดการเรียนรู้ รูปแบบอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของงานวิจัย

2.2 อาจพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ควบคู่ เป็นแผนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อผู้เรียนสามารถทบทวนหรือเรียนรู้เพิ่มเติมตามอัธยาศัยได้ สามารถกระตุ้นพัฒนาการด้านทักษะอื่นๆ และแรงจูงใจให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 เพิ่มระยะเวลาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพความชำนาญของผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กิตติพงษ์ แหม่งสกุล. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติงานเรื่องการใช้งานโปรแกรมประมวลผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบชี้แนะร่วมกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2552). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑารัตน์ การะเกตุ. (2562). ละครชาตรีเมืองเพชร: รูปแบบการแสดงที่เปลี่ยนไปในโลกที่เปลี่ยนแปลง. วารสารนิเทศสยามปริทัศน์, 18(2), 13-26.

จุฑารัตน์ ดวงเทียน. (2558). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชุมชนร่วมกับการเรียนรู้เทคนิค STAD เรื่องการประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงคำนิยม 12 ประการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชนันธร หิรัญเชาว์. (2552). การพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ดวงใจ อมาตยกุล. (2545). วรรณคดีเพลงร้อง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา เขมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน. (2555). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ศศิณา นิยมสุข. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์เรื่องรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับแอปพลิเคชัน TikTok สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สดิโส พันธุมโกมล. (2531). ศิลปะการละครเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: องค์การค้ำครุสภา.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2561). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.

วริศนันท์ เดชปานประสงค์, มงคล ไชยวงศ์, อัครวุฒิ จินดานุรักษ์, ไตรรัตน์ พิพัฒน์โกศล, & พลอยปภัส จิตรรัตน์สรณ์. (2555). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติของผู้เรียน. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 8(2), 428–440.

เรณู โกศินานนท์. (2548). *นาฏยศัพท์ภาษาทำนาฏศิลป์ไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.